

Etusivu>Kanteen nostaminen>Oikeusapu

Tämän sivun alkukielistä versiota [es](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

englanti

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: [en](#).

Swipe to change

Oikeusapu**Espanja****1 Mitä kustannuksia oikeudenkäyntiin liittyy, ja kuka ne yleensä maksaa?**

Oikeudenhoito on Espanjassa maksuton julkinen palvelu. Riita-asian käsittelystä koituu yleensä kuitenkin kuluja, jotka voidaan luokitella seuraavasti:

asianajajan (*abogado*) ja oikeudenkäyntiasiamiehen (*procurador*) palkkiot

virallisissa lehdissä julkaistavien ilmoitusten kustannukset

tarvittavat vakuudet tiettyjen kanteiden nostamista varten

asiantuntijoiden (*expertos* tai *peritos*) palkkiot.

Asianosaisen on yleensä maksettava edellä mainitut kulut ennakolta. Oikeudenkäynnin lopuksi tuomioistuimen on päätettävä, kuka niistä viime kädessä vastaa. Periaatteena on, että jutun hävinnyt osapuoli maksaa kulut ("*condena en costas*").

2 Mitä oikeusavulla tarkoitetaan?

Espanjan perustuslain (*Constitución Española*) 119 §:n mukaan henkilöille, joiden varat katsotaan riittämättömiksi, myönnetään tiettyjä etuuksia, kuten esimerkiksi vapauttaminen asianajajan ja oikeudenkäyntiasiamiehen palkkioiden, asiantuntijalausunnoista johtuvien kulujen, takuiden ja muiden oikeudenkäyntiin liittyvien maksujen maksamisesta.

Esimerkkinä voidaan mainita seuraavat:

lainopillinen etukäteisneuvonta

asianajajan ja oikeudenkäyntiasiamiehen palkkiot

virallisissa lehdissä julkaistavien ilmoitusten kustannukset

tarvittavat vakuudet tiettyjen kanteiden nostamista varten

asiantuntijoiden palkkiot.

Näihin on lisätty (oikeusapulain muuttamisesta direktiivin 2002/8/EY soveltamiseksi 18.7.2005 annetulla lailla 16/2005) ainoastaan valtioiden rajat ylittävissä riitatapauksissa seuraavat kustannukset:

tulkkaukspalvelut

asiakirjojen kääntäminen

matkakustannukset, jos henkilökohtainen läsnäolo on välttämätön

asianajajan ja oikeudenkäyntiasiamiehen käyttäminen, vaikka se ei olisi välttämätöntä, jos tuomioistuin niin määrää osapuolten yhtäläisen kohtelun takaamiseksi.

3 Kuka voi saada oikeusapua?

Kaikki EU:n kansalaiset, joiden varat katsotaan riittämättömiksi (rajat ylittävissä riita-asioissa vain luonnolliset henkilöt).

Kaikki EU:n ulkopuolisten maiden kansalaiset, joiden laillinen asuinpaikka on Espanjassa tai joiden oikeus on tunnustettu kansainvälisissä yleissopimuksissa (esim. kansainvälistä lapsikaappausta koskevat yleissopimukset), voivat saada maksutonta oikeusapua samoin edellytyksin kuin EU:n kansalaiset.

Työoikeudellisissa asioissa kaikki itsenäiset ammatinharjoittajat kansalaisuudestaan ja taloudellisesta asemastaan riippumatta.

Yleishyödylliset yhdistykset ja säätiöt.

Rikosoikeudellisissa, hallinnollisissa ja oikeudenkäyntiä edeltävissä hallinnollisissa menettelyissä ulkomaalaiset, joiden varat katsotaan riittämättömiksi, vaikka he eivät asuisi laillisesti Espanjassa.

Oikeus maksuttomaan oikeusapuun siitä riippumatta, onko heillä varaa oikeudenkäyntiin, myönnetään sukupuoleen perustuvan väkivallan, terrorismin tai ihmiskaupan uhreille sekä alaikäisille ja henkisen vamman omaaville henkilöille, jotka ovat joutuneet hyväksikäytön tai kaltoinkohtelun uhriksi. Jos uhrin kuolee, tämä oikeus koskee myös uhrin perheenjäseniä sillä edellytyksellä, että he eivät ole syyllistyneet uhrin kuolemaan johtaneeseen rikokseen.

Vastaavasti oikeus maksuttomaan oikeusapuun myönnetään myös henkilölle, jonka on osoitettu saaneen onnettomuuden seurauksena pysyviä vammoja, joiden vuoksi hän ei kykene tekemään työtään tai harjoittamaan ammattiaan vaan tarvitsee apua muilta henkilöiltä, kun oikeudenkäynnin kohteena on korvausvaatimus aiheutuneesta vahingosta.

Työntekijät ja sosiaaliturvajärjestelmän edunsaajat, kun on kyse puolustautumisesta oikeudenkäynnissä työtuomioistuimessa. Heidän ei tarvitse osoittaa varojensa riittämättömyyttä.

Oikeus maksuttomaan oikeusapuun rajat ylittävissä riita-asioissa voidaan myöntää, jos asianosainen pystyy osoittamaan, ettei voi kattaa oikeudenkäyntikuluja asuinjäsenvaltionsa ja Espanjan välisten elinkustannusten erojen vuoksi.

4 Myönnetäänkö oikeusapua kaikenlaisiin oikeudenkäynteihin?

Maksutonta oikeusapua voidaan myöntää kaikenlaisiin menettelyihin, sekä riita-asioihin että riidattomiin asioihin, jos kanteen arvo on yli 2 000 euroa, paitsi jos asia edellyttää asianajajan käyttöä. Oikeusapu kattaa koko menettelyn, mahdolliset muutoksenhaut sekä tuomioiden täytäntöönpanon.

Kun kanteen arvo on alle 2 000 euroa eikä asia edellytä asianajajan ja oikeudenkäyntiasiamiehen käyttöä, on mahdollista hakea maksutonta oikeusapua, jos vastaaja käyttää tällaisia ammatillaisia tai jos tuomari tai tuomioistuin nimenomaisesti määrää käyttämään tällaisia ammatillaisia osapuolten yhtäläisen kohtelun takaamiseksi.

5 Onko kiireellisten tapausten varalle olemassa erityismenettelyä?

Asianajajaliitto (*Colegio de Abogados*) voi nimittää asianajajan tai oikeudenkäyntiasiamiehen 15 työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai kieltomääräyksen perusteella.

6 Mistä saan lomakkeen oikeusavun hakemista varten?

Lomake on saatavilla asianajajaliiton oikeudellisesta neuvontapalvelusta (*Servicio de orientación jurídica*), tuomioistuinten kirjaamoista (*Decanatos de los Juzgados*) ja maakuntien oikeusaputoimistoilta (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Espanjan asianajajien yleisneuvosto (*Consejo General de la Abogacía Española*) pitää yllä verkkoportaalia [Maksuton oikeusapu \(Justicia Gratuita\)](#).

Portaalissa voi muun muassa täyttää oikeusapuhakemuslomakkeen tai tarkistaa, täyttyvätkö maksuttoman oikeusavun edellytykset. Asiakirjat ja hakemus on kuitenkin aina toimitettava jäljempänä esitetyllä tavalla.

Mihin hakemus jätetään?

Maksutonta oikeusapua koskeva hakemus ja siihen liittyvät asiakirjat on toimitettava asianajajaliiton oikeudelliseen neuvontapalveluun sillä paikkakunnalla, jossa pääasiaa käsittelevä tuomioistuin sijaitsee, tai hakijan kotipaikan tuomioistuimeen, jos menettelyä ei ole pantu vireille.

7 Mitä asiakirjoja oikeusapuhakemukseen on liitettävä?

Asiakirjat, joista käy ilmi:

asianosaisen ja hänen perheenjäsentensä taloudellinen tilanne

hakijan henkilökohtainen tilanne ja perhesuhteet

minkäläistä oikeussuojaa haetaan.

Tarkemmin sanottuna tarkoitetaan seuraavia asiakirjoja:

Todistus yhteisöveron maksamisesta (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (oikeushenkilöt).

Jäljennös yleishyödyllistä toimintaa koskevasta ilmoituksesta tai säätiörekisteriin (*Registro de Fundaciones*) tehdystä merkinnästä (oikeushenkilöt).

Kotipaikan kunnallisviranomaisten antama todistus kiinteistön omistusoikeudesta (*Certificado de signos externos*).

Asuinpaikkatodistus (*Certificado de empadronamiento*).

INEM-todistus työttömyysjaksosta ja etuuskien saamisesta.

Todistus julkisen alan eläkkeen vastaanottamisesta (*Certificado de cobro de pensiones publicas*).

Julkisen työvoimapaikavälisen palvelun (*Servicio Público de Empleo Estatal, SPEE*) todistus työttömyysvuoden saamisesta ja ajanjaksosta, jolloin sitä on myönnetty.

Muut (mikä tahansa asiakirja todisteeksi hakemuksessa esitetyistä tiedoista).

Hakemusmenettelyn nopeuttamiseksi asianajajaliitot voivat hakea useita todistuksia asianomaisten puolesta, jos niille on nimenomaisesti annettu siihen lupa.

8 Minne oikeusapuhakemus toimitetaan?

Maksutonta oikeusapua koskeva hakemus on toimitettava asianajajaliiton oikeudelliseen neuvontapalveluun sillä paikkakunnalla, jossa pääasiaa käsittelevä tuomioistuin sijaitsee, tai hakijan kotipaikan tuomioistuimeen, jos menettelyä ei ole pantu vireille. Jälkimmäisessä tapauksessa tuomioistuin toimittaa hakemuksen välittömästi edelleen alueellisesti toimivaltaiseen asianajajaliittoon.

Asianajajaliitot on nimitetty rajat ylittäviä riita-asioita koskevia hakemuksia vastaanottaviksi viranomaisiksi. Hakemuksen lähettää hakijan asuinpaikan tai kotipaikan asianajajaliitto.

Euroopan maiden kansalaiset, joiden kotivaltio on liittynyt maksutonta oikeudenkäyntiä tarkoittavien hakemusten toimittamista koskevaan eurooppalaiseen sopimukseen, voivat jättää oikeusapuhakemuksensa sopimuksen soveltamisesta vastaavalle keskusviranomaiselle omassa maassaan.

Oikeusapuhakemus on jätettävä ennen oikeudenkäyntimenettelyn aloittamista tai, jos maksuttoman oikeusavun hakija on asiassa vastaajana, ennen kanteeseen vastaamista. Sekä kantaja että vastaaja voivat kuitenkin hakea maksutonta oikeusapua myös jälkikäteen, jos heidän taloudellinen tilanteensa on

todistettavasti muuttunut.

9 Miten saan tietää, onko minulla oikeus saada oikeusapua?

Asianajajaliitto voi tehdä väliaikaisen päätöksen, jossa

asianomaiselle henkilölle ilmoitetaan hakemuksessa olevista puutteista, jotka on hakemuksen hylkäämisen uhalla korjattava 10 päivän kuluessa

todetaan, että hakemusta ei oteta käsiteltäväksi ja se on perusteeton, ja annetaan asia tiedoksi oikeusaputoimistolle

todetaan, että hakemus täyttää lakisääteiset vaatimukset ja asianajaja nimitetään 15 päivän kuluessa, ja annetaan asia tiedoksi oikeudenkäyntiasiamiesten liitolle (*Colegio de Procuradores*) 3 päivän kuluessa. Asianajajaliitto jättää hakemuksen oikeusaputoimistolle lopullista hyväksymistä varten.

Jos asianajajaliitto ei pysty tekemään päätöstä 15 päivän kuluessa, hakija voi jättää hakemuksensa suoraan oikeusaputoimistolle, joka nimittää välittömästi oikeudenkäyntiasiamiehen ja asianajajan ja tarkistaa tiedot ja asiakirjat.

Oikeusaputoimiston on tehtävä oikeusavun myöntämistä koskeva lopullinen päätös 30 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos päätöstä ei ole tehty 30 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, vahvistetaan asianajajaliiton ja oikeudenkäyntiasiamiesten liiton väliaikaiset päätökset.

Päätös on annettava kolmen päivän kuluessa tiedoksi hakijalle, asianajajaliitolle, oikeudenkäyntiasiamiesten liitolle ja tuomioistuimelle, jossa menettely on aloitettu, tai tuomiopiiriin tuomioistuinten ylituomarille (*juez decano*), jos menettelyä ei ole pantu vireille.

10 Miten minun tulee toimia, jos minulla on oikeus saada oikeusapua?

Kantajan on tehtävä oikeusapuhakemus ennen kanteen nostamista sen paikkakunnan asianajajaliittoon, jossa pääasiaa käsittelevä tuomioistuin sijaitsee, tai kantajan kotipaikan tuomioistuimen kirjaamoon.

1. Vastaajan on tehtävä oikeusapuhakemus ennen kanteeseen vastaamista. Vastaajan oikeusapuhakemus ei keskeytä oikeudenkäyntimenettelyä.

Tuomioistuin voi kuitenkin omasta aloitteestaan tai asianosaisen pyynnöstä määrätä menettelyn keskeyttämisestä, kunnes maksuttoman oikeusavun myöntämistä tai epäämistä koskeva päätös on tehty.

Silloin kun haetaan maksutonta oikeusapua rajat ylittävän riita-asian vireille saattamiseksi toisessa jäsenvaltiossa, hakemus jätetään hakijan asuinpaikan tai kotipaikan asianajajaliiton käsiteltäväksi (jos Espanjassa asuva henkilö on riita-asian osapuolena toisessa valtiossa).

11 Jos oikeusapua on myönnetty, kuka valitsee asianajajan?

Yleissääntönä on, että asianajajaliitto nimittää vuorossa olevan asianajajan. Asianosainen voi kuitenkin nimittää oman asianajajansa, jonka on tällöin luovuttava palkkion veloittamisesta.

12 Kattaako oikeusapu kaikki menettelyyn liittyvät kustannukset?

Maksuton oikeusapu kattaa seuraavat kulut:

lainopillinen etukäteisneuvonta

asianajajan ja oikeudenkäyntiasiamiehen palkkiot

virallisissa lehdissä julkaistavien ilmoitusten kustannukset

tarvittavat vakuudet tiettyjen kanteiden nostamista varten

asiantuntijoiden palkkiot

80 prosentin alennus notaarin vahvistamien asiakirjojen sekä kiinteistö- ja kaupparekisterien antamien todistusten toimituskuluista.

Maksuttomaan oikeusapuun sisältyvät rajat ylittävissä riita-asioissa lisäksi tulkkaukspalveluista ja asiakirjojen kääntämisestä aiheutuvat kulut sekä matkakulut, jos asiaa käsittelevä tuomioistuin katsoo hakijan läsnäolon välttämättömäksi.

13 Jos oikeusavun määrää on rajoitettu, kuka vastaa loppuista kustannuksista?

Silloin kun tulot ovat yli kaksi kertaa mutta alle viisi kertaa niin suuret kuin vähimmäispalkka, oikeusaputoimisto voi poikkeuksellisesti myöntää maksutonta oikeusapua hakijan henkilökohtaisen tilanteen ja perhetilanteen perusteella.

Huomioon otetaan hakijan perhetilanne, huollettavina olevien lasten ja perheenjäsenten lukumäärä, oikeudenkäyntimaksut ja muut menettelyn aloittamisesta aiheutuvat kulut tai muut vastaavat kustannukset, jotka arvioidaan objektiivisesti. Kaikissa olosuhteissa otetaan huomioon se, että hakija osoittaa asemansa ylenevässä polvessa tiettyyn kategoriaan kuuluvassa suurperheessä.

Maksutonta oikeusapua voidaan myöntää samoin edellytyksin kuin edellisessä kohdassa hakijan terveydentilan ja 2.12.2003 annetun lain 51/2003 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun vammaisuuden perusteella (laki koskee vammaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia, syrjimättömyyttä ja yleistä esteettömyyttä).

Oikeusapua voidaan myöntää myös henkilöille, jotka toimivat menettelyssä huollettavanaan olevan vammaisen puolesta ja tämän etujen mukaisesti, sillä edellytyksellä, että kyseiset menettelyt liittyvät asianosaisen terveydentilaan tai vammaan.

Tällaisissa tapauksissa asianomaisen oikeusaputoimiston on yksiselitteisesti määritettävä, mitä 6 §:ssä tarkoitettuja etuuksia hakijaan sovelletaan.

Asianosainen maksaa itse ne oikeudenkäynnistä aiheutuneet kulut, joita oikeusapu ei kata, odotettaessa tuomioistuimen päätöstä siitä, kuka vastaa kuluista.

Jos vastapuoli häviää oikeusjutun, hänen on korvattava oikeusavun saajalle ne kulut, jotka tämä joutui itse maksamaan.

Kun tätä sääntöä sovelletaan toisessa EU:n jäsenvaltiossa asuvaan henkilöön, on noudatettava varovaisuusperiaatetta ja otettava huomioon hakijan asuinvaltion elintaso siten, ettei vahingoiteta hänen etujaan.

14 Kattaako oikeusapu myös muutoksenhakuvaiheen?

Kun riita-asiassa on tunnustettu oikeus maksuttomaan oikeusapuun, se kattaa ilman erillistä hakemusta kaikki riita-asiaan liittyvien menettelyjen vaiheet ja tapahtumat, myös täytäntöönpanon, jos se tapahtuu kahden vuoden kuluessa ensimmäisessä oikeusasteessa annetusta tuomiosta, sekä kaikki samassa riita-asiassa tehtyjä tuomioita koskevat muutoksenhaut.

15 Voidaanko oikeusapu peruuttaa ennen kuin oikeudenkäynti on päättynyt (tai jopa periä takaisin oikeudenkäynnin päätyttyä)?

Myönteinen oikeusapupäätös voidaan peruuttaa, jos hakija on tehnyt virheellisen ilmoituksen taikka väärentänyt tai salannut tietoja.

Maksuton oikeusapu voidaan lopettaa, jos sen saajan taloudellinen asema paranee kolmen vuoden aikana.

Molemmissa tapauksissa sovelletaan kuitenkin pääsääntöä, jonka mukaan jutun hävinnyt osapuoli maksaa oikeudenkäyntikulut.

16 Voiko oikeusavun epäämistä koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Hakija voi tehdä kielteisestä oikeusapupäätöksestä muutoksenhakemuksen oikeusaputoimistolle viiden päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

Ratkaisun muutoksenhaussa tekee toimivaltainen tuomioistuin.

Päivitetty viimeksi: 15/03/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.